

Bajke i istina o

siromaštvu žena

Uvod

U ovoj smo brošuri sakupile „bajke“ vezane za pogodjenost žena siromaštvom i prikazale u kojoj mjeri one ne odgovaraju istini. Cilj brošure je jačanje žena u njihovoj borbi protiv siromaštva. „Bajke“ su veoma djeltovorane „vaspitač“: one funkcioniraju pojednostavljuvanjem predodžbi, kroz tobožnje osnovne istine i jake slike. Borbi protiv siromaštva žena i za njihova gospodarska i socijalna prava potrebno je prava svjetlost u javno-političkom prostoru, a ne lažna svjetlost šumskih bajki.

Žene, koje imaju finansijske probleme, koje se nalaze u teškoj životnoj situaciji, koje se svakodnevno moraju boriti, kako bi finansijski preživjele, trebaju da znaju, da se ne trebaju stidjeti zbog toga. Život im nije takav, jer je siromaštvo jednostavno ženskog karaktera i što one nisu dovoljno jake, da izađu iz toga. Život im je takav, jer su gospodarski uslovi tako postavljeni, da se kroz oštećivanje žena ostvaruje zarada i zato što su politički uslovi takvi, da se žene još uvijek premalo zaštićene.

Radovalo bi nas da se ova brošura rasprostani i da je dobije veliki broj žena, te smo se stoga odlučile, da je ponudimo ne samo na njemačkom, nego i na engleskom, bosanskom/hrvatskom/srpskom i turskom jeziku, kao i da je ilustrujemo.

Radna grupa „Žene i siromaštvo“ Austrijske konferencije o siromaštvu žena.

Bajka

U AUSTRIJI

NEMA

SIROMAŠNIH.

Istina

„Ne znam gdje bih još mogla uštedjeti – ako platim stanarinu i struju, šta mi preostaje za život?“

„Ne izlazim na kraj sa platom – sada mi je još i struja isključena.“

„U Egiptu sam studirala, u Austriji radim u supermarketu, zadužena sam za police i siromašna sam.“

U Austriji ima
mnogo siromašnih
žena!

Austrija spada u deset najbogatijih država na zemaljskoj kugli. Ipak, veliki broj žena ima veoma malo novca. 229.000 žena živi u Austriji u akutnom siromaštvu, a 565.000 žena prijeti siromaštvom.

Siromaštvo se u Austriji, kao i u cijeloj Evropi, mjeri po osnovu prihoda. Siromašnim se smatra svako, ko živi sam sa manje od 60% prihoda nužnog za pokrivanje elementarnih troškova života, što za 2010. godinu iznosi € 951. Stepenn rizika biti siromašan, nije isti kod svih žena. Siromaštvom su ugroženije samohrane majke i migrantice.

Bajka

U DANAŠNJE
VRIJEME ŽENE
IMAJU ISTE
ŠANSE KAO I
MUŠKARCI, A I
ZARAĐJUJU
ISTO.

Istina

„Kako da radeći nepuno radno vrijeme izađem na kraj sa platom i opskrblim moje troje djece? Više sati ne mogu raditi, jer za te sate ne mogu obezbijediti čuvanje djece.“

„Upravo mi ističe porodiljsko odsustvo, a na starom poslu, kao prodavačica, moram raditi subotom. Tada ne radi ni jedno obdanište. Kako da spojim posao i porodicu?“

„Pored brige o djeci negujem i bolesnu svekrvu. Koliko mi vremena preostaje da k tome zaradim i novac?“

Njegujući članove porodice i podižući djecu doprinosimo veoma mnogo u cjelokupnoj privredi i to besplatno! Ali mi nemamo dobre šance da ostvarimo vlastitu platu od koje bismo sa svojom djecom mogle živjeti.

Žene doprinose mnogo, ali su neuporedivo ugroženije siromaštvom od muškaraca.

80% besplatne njege članova porodice obavljaju žene. 95% sredstava za staranje i brigu o djeci ostvaruju žene. Žene zarađuju u prosjeku 41% manje od muškaraca. Zaposlenost žena se često tretira samo kao dodatna djelatnost, što se veoma štetno odražava na visinu zarade.

Bajka

ŽENE SU
RADNIM MJESTOM
ZAŠTIĆENE OD
SIROMAŠTVA.

Istina

„Kako je to moguće da premda radim puno radno vrijeme kao pedikerka/kozmetičarka, ipak zarađujem tako malo, da smo ja i djeca ovisni od socijalne pomoći?“

„Ni ja ne mogu živjeti od € 600,- koje zarađujem radeći nepuno radno vrijeme.“

„Teško mi je da nađem posao. Bez stručne sam naobrazbe, a po pitanju radnog vremena moram da se prilagodim prema djeci. Postoji li opšte tako plaćen posao koji pruže egzistencijalnu sigurnost?“

„Uspjela sam da se prekvalifikujem. Dobijam isto tako malo novca, kao i prije, a radno vrijeme je još gore.“

Mnogo je žena koje svaki dan idu na posao, pa ipak nemaju dovoljno za život. Nešto nije u redu s platnom politikom!

11% žena radi puno radno vrijeme, ali i pored toga ostvaruju prihod ispod granice siromaštva.

Ako se izvede računica na nivou domaćinstava, u njima je cijelu godinu zaposleno oko 45.000 žena, „koje su siromašne pored posla“ One su veća grupa od 39.000 zvanično nezaposlenih žena ugroženih siromaštvom.

Bajka

MIGRANTICE
NAM ODUZIMAJU
POSAD! ONE SU
TE KOJE NAJVIŠE
PROFITIRAJU
U NAŠEM
SOCIJALNOM
SISTEMU.

Istina

„U Austriji živim 20 godina i radila sam u najrazličitijim firmama za čišćenje. Sada, pak, imam zdravstvene probleme. Kako da nađem posao?“

„Podnijeli smo za nas i djecu zahtjev za austrijsko državljanstvo, jer u Austriji živimo već preko deset godina – ali kako da za to platimo visoke takse?“

„Moja porodica potječe iz Srbije, ali ja sam rođena i odrasla u Austriji. Unatoč tome moram za oboje moje djece svake godine produžiti boravišnu dozvolu. Već same takse za to su veoma visoke, ali, da li je neophodno potrebno, da dok traje postupak budu obustavljene sve porodične subvencije?“

Ugostiteljstvo
i njega starih i
bolesnih već bi
odavno propali bez
naše radne
snage.

I mi imamo
pravo na porodične
i socijalne subvencije
- jer i mi plaćamo
porez kao i ostale
obaveze.

Migrantice su daleko najpogođenije nezaposlenošću (loši radni uslovi, loša plaćenost). Ukoliko ne smiju legalno raditi, one pokušavaju da obezbijede sredstva za život pod nesigurnim radnim uslovima. Bez dovoljno visokih prihoda, nema boravišne dozvole, a samim tim ni porodičnih subvencija. Unatoč istim obavezama, oštećene su kod ostvarivanja prava na socijalne subvencije. Migrantice plaćaju više, nego što mogu dobiti.

Bajka

PORODILJSKI
NOVAC OTVARA
ŽENAMA
MOGUĆNOST
SLOBODNOG
IZBORA!

Istina

„Bez stručne sam naobrazbe, nezaposlena i trudna – opredijeliću se za varijantu dužeg porodiljskog odsustva, kako bih duže bila obezbijeđena.“

„Opredijelila sam se za varijantu kraćeg porodiljskog odsustva. Ipak se ne mogu vratiti na stari posao, jer živim na selu i još nisam uspjela pronaći za dijete odgovarajući smještaj u dječijem vrtiću.“

„Samohrana sam majka i željela bih da se dvije godine sama staram o svom djetetu, jer se tada mogu vratiti na svoje radno mjesto a imaću i mjesto u dječijem vrtiću. Morala sam se opredijeliti za drugu varijantu porodiljskog odsustva (20+4), kako bih mjesečno sastavila kraj s krajem. Ali, od čega ću živjeti četiri mjeseca, koje kod bračnih parova može koristiti samo otac, za koje vrijeme ne bih bila ni socijalno osigurana?!“

Cinično je tvrditi da žene slobodno odlučuju kako da rasporede vrijeme na poslove vezane za porodične i za radne obaveze. Istina je da se većina žena osjeća obaveznim za brigu o djeci. Za to plaća – previsoku cijenu.

Da bi se stvarno moglo „birati“, nedostaju kvalitetne i prihvatljive ustanove za čuvanje djece, kao i odgovarajuća podrška kod ponovnog početka.

Skoro u polovini dječijih vrtića nema ručka, a samo jedno od šestoro djece ispod tri godine dobije uopšte mjesto u vrtiću.

Bajka

DOMOVINA SE
JEDNAKO BRINE
O SVOJ DJECI -
SAMOHRANE
MAJKE SU ČAK
PRIVILEGOVANE!

Istina

„Otac mog djeteta živi u inostranstvu. Nema pravnih mogućnosti da od njega dobijem alimentaciju“

„Moj bivši muž je već dugo nezaposlen. Da mi ponekad € 30,- za naše dijete. Ne primam (od države) predujam alimentacije.“

„Dane sa djecom moram organizovati do u minutu. Sa bolešću ni ne računam.“

*Samohrane su majke
posebno ugrožene
siromaštvom.*

Svaka šesta samohrana majka ne dobija alimentaciju za dijete, odnosno predujam alimentacije od strane države, ukoliko je utvrđeno da otac djeteta (primjera radi radi poslovne nesposobnosti, bolesti i tako dalje), nije platežno sposoban. Posebno je teško ostvariti pravo na alimentaciju za dijete kada se otac nalazi u inostranstvu, ili ga se ne može pronaći.

Djeca, čiji je otac, obavezan na plaćanje alimentacije preminuo mlad, ne ostvarivši pravo na penziju, ne dobijaju apsolutno ništa. Nemaju pravo ni na penziju za siročad.

Bajka

U DANAŠNJE
VRIJEME NI
ŽENA NE MORA
OSTATI DA ŽIVI
ZAJEDNO SA
NASILNIM
SUPRUGOM.

Istina

„U Austriji živim od prije dvije godine i plašim se da ne izgubim boravišnu dozvolu. Još se ne mogu zaposliti, jer imam malu bebu. Iz tog razloga moram da i nadalje živim sa suprugom, pokušavajući odnos načiniti što boljim.“

„Imam dvoje djece i zaposlena sam na nepuno radno vrijeme. Ukoliko se rastanem od supruga, ne bih si mogla priuštiti stan i ne znam kako bih izašla na kraj sa finansijama.“

Da bi mogle da donesu odluku, žene trebaju zaštitu i resurse.

Postoji više razloga zbog kojih se žene ne smiju prebrzo razići s partnerima. One preuzimaju odgovornost za budućnost cijele porodice.

Razlozi zbog kojih se žene ne razilaze od njihovih nasilnih partnera su:

- prezaduženost zbog preuzimanja kreditnog jamstva
- gubitak posla, jer nasilnik veoma često nastavlja da proganja ženu
- strah da se sa finansijama neće moći izaći na kraj
- gubitak stana
- kod migrantica postoji opasnost gubitka boravišne dozvole, ukoliko su istu dobile kao članovi porodice.

Bajka

NEMA ŽENE
BESKUĆNIKA.

Istina

„Ne mogu pokrivati troškove vezane za iznajmljivanje stana, a nemam ni posao. Pojma nemam, kuda dalje.“

„Samohrana sam majka. Imam malo dijete. Odkako sam se razišla od partnera, tražim povoljan stan. Privremeno nalazim smještaj kod porodice i prijatelja.“

Mnoge žene su „prikrivene beskućnice“, ili im takvo što prijeti. Nerijetko se upuštaju u „ciljne veze“, kako bi za izvjesno vrijeme imale krov nad glavom.

U „ciljnim vezama“, da ne bi završile na ulici, žene trpe nasilje i najrazličitije vrste seksualnog iskorištavanja. O tome ne pričaju, jer se stide.

Bajka

ŽENE SU U
STAROSTI DOBRO
OBEZBIJEĐENE
PREKO MUŽA,
TJ. UDOVIČKE
PENZIJE.

Istina

„Imam malu penziju i zaštitni dodatak. To mi je dovoljno samo da preživim.“

„Provela sam mnogo godina u kući brineći se o svoje troje djece i vodeći domaćinstvo. Onda je došao razvod. Od tada sam zaposlena na nepuno radno vrijeme. Pojma nemam šta me čeka u penziji.“

Obavljajući tokom svog života mnogobrojne neplaćene ili slabo plaćene poslove, žene su često u starosti nedovoljno obezbijeđene.

13 % žena iznad 60 godina nema niti vlastitu, niti udovičku penziju. Srednje visoka vlastita penzija iznosila je mjesečno € 772.- u 2008. godini, što je manje od polovine srednje penzije za muškarce (€ 1523.-)

Sromaštvo žena u starosti je posljedica cijelog niza nepovoljnosti: visine zarade, nemogućnosti pravljenja karijere, državnih dotacija.

Adrese

Frauenservicestelle der Bundeministerin: 0800/202011
(uključujući specijalni Frauenservice za Migrantice)

Online savjetovanje za žene, anonimno i besplatno
www.frauenberatenfrauen.at

Frauenhelplineprotiv nasilja: 0800/222 555

Familienservice: 0800/24 02 62
familienservice@bmwfj.gv.at

Rat auf Draht: 147

Radnička komora: +43 (0)1/50 165
www.arbeiterkammer.at

Austrijsko udruženje Sindikata: +43 (0) 1/ 53444
www.oegb.at/frauen

Impressum

Izdavač:

Frauen beraten Frauen, Seitenstettengasse 5/7, 1010 Wien,
Tel: +43 (0)1/533 12 84, www.frauenberatenfrauen.at

FRAUEN BERATEN FRAUEN

Konzept i sadržaj:

Andrea Abedi, Margit Appel, Katja Russo

Redakcija:

Radna grupa „Žene i siromaštvo“, Austrijska konferencija o siromaštvu,
p.A. Frauen beraten Frauen, Seitenstettengasse 5/7, 1010 Wien,
Tel: +43 (0)1/533 12 84, www.frauenarmut.at

Prevod:

Mag.^a Jasmina Prstojevic

Illustration:

CARLA MÜLLER/carolineseidler.com

Layout:

Andrea Rückert

Štampa:

Medienfabrik, Graz

1. izdanje decembar 2010

BUNDESKANZLERAMT ÖSTERREICH

BUNDESMINISTERIN
FÜR FRAUEN UND ÖFFENTLICHEN DIENST

bmask

BUNDESMINISTERIUM FÜR
ARBEIT, SOZIALES UND
KONSUMENTENSCHUTZ

2010

Europäisches Jahr
zur Bekämpfung von
Armut und
sozialer Ausgrenzung

